

Grunden til denne udvidelse i forhold til dansk ret er, at man med den øgede adgang til at skaffe sig spiritus, som er gennemført efter forslag af landsrådet 1951, anser det for vigtigt, at der findes hjemmel til at fratage personer, som i påvirket tilstand frembyder en fare eller gene for samfundet, adgangen til at nyde spiritus.

I hidtidig grønlandsk ret har man haft en række administrative bestemmelser om fratagelse af ret til køb af spiritus og malt, som i vidt omfang anvendes til hjemmebrygning. Denne sanktion har hyppigt været anvendt i sager med beruset gerningsmand og synes i det store og hele at have virket efter sin hensigt. I Grønland er kontrollen med, at personer, som idømmes afholdspålæg, ikke uretmæssigt skaffer sig spiritus, relativt let at føre, dels fordi udsalgsstederne i videre omfang end i Danmark lader sig overvåge, dels fordi man i de små samfund, hvorom der er tale, har nem adgang til at skaffe sig oplyst, hvad de enkelte samfundsmedlemmer foretager sig.

På et punkt er § 111 mindre vidtgående end straffelovens § 72, idet forslagets frakendelsesregel under alle omstændigheder er fakultativ, hvilket er stemmende med foranstaltningssystemets karakter af et individualiserende sæt af reaktioner, som må bestemmes efter de i hvert enkelt tilfælde foreliggende omstændigheder.

Bestemmelsen må sammenholdes med forslagets § 24, stk. 2 og 3.

Til § 112.

Reglen svarer til den danske straffelovs § 76, stk. 1.

Det grønlandske samfund er i mange henseender svagere beskyttet mod asociale og ordensforstyrrende individer end moderne bysamfund. Det synes derfor naturligt, at der skabes hjemmel til ved dom at udelukke sådanne personer fra retten til at opholde sig i Grønland, når de ikke gennem bopæl har nogen fastere tilknytning til landet. Som nævnt i bemærkningerne til forslagets § 4 kan forslagets foranstaltninger som regel heller ikke forventes at opfylde deres formål overfor personer af den nævnte kategori.

Kapitel 33.

Til § 113.

Reglen svarer til den danske straffelovs § 77, men indeholder i stk. 2 en begrænsning i konfiskationsadgangen, som væsent-

ligst er begrundet i resocialiseringshensynet. Inddragelse f. eks. af en fangers jagtredskaber vil kunne slå ham ud af erhvervet og dermed forøge risikoen for yderligere kriminalitet fra hans side.

I hidtidig grønlandsk ret har konfiskation hyppigt været anvendt i sager vedrørende berigelsesforbrydelser, hasard og overtrædelse af fredningsbestemmelser.

Kapitel 34.

Til § 114.

Foranstaltningsnævn er en ny institution i Grønland. Under hensyn hertil og på grund af de vanskeligheder, der kan være forbundet med, navnlig på mere isoleret beliggende steder, at finde personer, som opfylder betingelserne for at udøve hvervet, har man anset det for mest hensigtsmæssigt at gøre institutionens indførelse fakultativ.

Med indførelsen af en kriminallovgivning, som væsentlig skal administreres af lægmænd, synes det påkrævet, i det omfang det under de foreliggende omstændigheder er muligt, at inddrage lægeligt og pædagogisk skøn i bedømmelsen af, hvorledes de enkelte kriminelle skal behandles. Adgangen til indførelse af foranstaltningsnævn tager sigte herpå.

Til § 115.

Den individualisering af forbrydelsesfølgerne, som hidtil har været et særkende for grønlandsk ret, har som tidligere nævnt været mulig, fordi alle i de små samfund, deriblandt også dommerne, har haft et indgående kendskab til retskredsens beboere.

Under den kommende udvikling kan der forventes en koncentreret af befolkningen på større steder, ligesom den nye retsplejeordning i et større omfang end den hidtidige indebærer, at personer, som savner lokalt kendskab, deltager i rettens pleje.

Gennem indførelsen af foranstaltningsnævn kan man søge at bevare muligheden for en mere indgående bedømmelse af hver enkelt kriminel, idet lægen, en underforsorgs-, kirke- eller undervisningsvæsenet ansat person samt en lokal kendt person tilsammen vil have relativt gode muligheder for at klassificere den pågældende gerningsmand med den forestående behandling for øje.

§ 115, nr. 1, har nogen lighed med straffelovens § 56, stk. 2.